

Discriminarea

Legea nr. 48/16 ianuarie 2002 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 137/31 august 2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

Art. 1 - (1) În România, stat de drept, democratic și social, demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane reprezintă valori supreme și garantate de lege.

Art. 1 - (2) Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi:

- a) Dreptul la tratament egal în fața instanțelor judecătorești și a oricărui organ jurisdicțional;
- b) Dreptul la securitatea persoanei și la obținerea protecției statului împotriva violențelor și maltratărilor din partea oricărui individ, grup sau instituție;
- c) Drepturile politice, și anume drepturile electorale, dreptul de a participa la viața publică și de a avea acces la funcții și demnități publice;
- d) Drepturile civile, în special:
 - (i) dreptul la libera circulație și la alegerea reședinței;
 - (ii) dreptul de a părăsi țara și de a se întoarce în țară;
 - (iii) dreptul de a obține și de a renunța la cetățenia română;
 - (iv) dreptul de a se căsători și de a-și alege partenerul;
 - (v) dreptul de proprietate;
 - (vi) dreptul la moștenire;
 - (vii) dreptul la libertatea de gândire, conștiință și religie;
 - (viii) dreptul la libertatea de opinie și exprimare;
 - (ix) dreptul la libertatea de întrunire și asociere;
 - (x) dreptul la petiționare;
- e) Drepturile economice, sociale și culturale, în special:
 - (i) dreptul la muncă, la libera alegere a ocupației, la condiții de muncă echitabile și satisfăcătoare, la protecția împotriva șomajului, la un salariu egal pentru munca egală, la o remunerație echitabilă și satisfăcătoare;
 - (ii) dreptul de a înființa sindicate și de a se afilia unor sindicate;
 - (iii) dreptul la locuință;
 - (iv) dreptul la sănătate, la îngrijire medicală, la securitate

socială și la servicii sociale;

(v) dreptul la educație și la pregătirea profesională;

(vi) dreptul de a lua parte, în condiții de egalitate, la activități culturale și sportive.

Art. 1 – (3) Exercițarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile.

Art. 1 – (4) Orice persoană fizică sau juridică are obligația să respecte principiile enunțate la alin. (2).

[...]

Art. 2 – (1) În prezenta ordonanță, prin *discriminare* se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex sau orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată sau orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Art. 2 – (2) Orice comportament activ sau pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate, față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități, atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale.

[...]

Art. 2 – (5) În înțelesul prezentei ordonanțe, eliminarea tuturor formelor de discriminare se realizează prin:

a) instituirea unor acțiuni afirmative sau a unor măsuri speciale pentru persoanele și grupurile de persoane aparținând minorităților naționale, pentru comunitățile minorităților naționale, respectiv în vederea protecției grupurilor defavorizate, atunci când acestea nu se bucură de egalitatea șanselor;

b) sancționarea comportamentului discriminatoriu prevăzut în dispozițiile alin. (2).

[...]

Art. 4 – În înțelesul prezentei ordonanțe, *categorie defavorizată* este acea categorie de persoane care fie se află pe o poziție de inegalitate în raport cu majoritatea cetățenilor, din cauza originii sociale ori a unui handicap, fie se confruntă cu un comportament de respingere și marginalizare generat de *cauze specifice, cum ar fi o boală cronică necontagioasă ori infectarea HIV*, statutul de refugiat sau azilant.

Art. 20 – (1) Contravențiunile prevăzute la art. 5-8, art. 10, art. 15 alin. (1) – (3)

și alin. (6), art. 16, art. 17 alin. (1), art. 18 și 19 se sancționează cu amendă între 1.000.000 și 10.000.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă între 2.000.000 și 20.000.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane.

- Sesizările privind orice fel de discriminare trebuie adresate Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD: www.cncd.org.ro).
- Sesizările pot fi depuse de persoane fizice sau organizații neguvernamentale.
- În unele situații, CNCD se poate autosesiza.